

политичка идеологија се пре свега везује за политичке странке које чине стуб савремене парламентарне демократије. Оне су носилац политичке идеологије као што је ова основа њихове (страначке) политичке делатности. Идеологија странке је одређена начелно, апстрактно као систем уверења или скуп начела и идеја о политичком уређењу друштва, организацији и функционисању државе као и правном и економском систему коме тежи једна друштвена или политичка скупина. Овако одређена идеологија је различита од акционог програма који је практичан, окренут тренутним политичким интересима и потребама и као такав се састоји од конкретних мера и поступака које треба предузети да би се остварили они стратешки (идеолошки) циљеви странке који су постављени дугорочно јер је за њихово остварење потребно неко дуже време. Свака странка настоји да пропагира своју идеологију, да је шири и са њом придобија нове присталице, али и да тако анулира конкурентске идеологије. Тиме она остварује ширу или потпунију идеологизацију маса јер више или мање успешно своје идеолошке погледе намеће друштву као нешто општеверно, као образац општег веровања или убеђења. У жељи за што већим идеолошким успехом, странке не бирају средства, стварају моћну пропагандну машинерију, троше огромна средства и енергију да би се допале што ширем кругу људи и придобиле их за своја идеолошка уверења. Од снаге и ширине идеолошког утицаја странке зависиће и њен политички успех и то да ли ће се наметнути као облик опште друштвене свести, а не као нешто што је у марксистичкој интерпретацији уско ограничено и у функцији једне уже друштвене групе, класе и сл. Да би идеологија странке постала општа и прихваћена од шире скупине људи, мора да буде прихваћена пре свега у самој странци. То значи да у самој странци мора да влада чврсто идеолошко јединство, да је само чланство чврсто везано за страначку идеологију и безрезервно верује у њу. Пракса показује да то није тако лако остварити јер та приврженост страначкој идеологији и опредељењима коренспондира са положајем члана у партијској хијерархији тако да су за њу чвршће везани руководиоци него обични чланови. Поред ширине деловања страначке идеологије, важан је и њен интензитет који се мери снагом идеолошке убеђености са којом чланови или други истомишљеници странке прихватају њену политичку идеологију. Ова идеолошка убеђеност страначких људи зависи пре свега од присног односа према странци. Та присност може да буде апсолутна, када рецимо члан осећа да припада странци (њеној идеологији) душом и телом, а може и да не буде таква, када себе не поистовећује тако дубоко са